

Ehdotus suurtuotantomäärärahaksi 2017: WAM 50 v.

Museopalvelujohtaja Olli Immonen, intendentti Joanna Kurth 26.2.2016:

Turun museopalvelut hakee kulttuurilautakunnan suurtuotantomäärärahaa 115.000 € Wäinö Aaltosen museon (WAM) 50-vuotisjuhlavuoden näyttelyihin ja tapahtumiin vuodelle 2017. Lisäksi museopalvelut esittää 13.500 € lisärahoituksen myöntämistä vuodelle 2016 jo myönnettyyn suurtuotantomäärärahaan.

Museon merkkivuoden ohjelma juhlistaa myös samana vuonna 100 vuotta täyttävää itsenäistä Suomea.

Turun kaupungin taidemuseona toimivan Wäinö Aaltosen museon rakennus avattiin yleisölle Turun päivänä 17.9.1967. Myös 50-vuotispäivä vuonna 2017 osuu Turun päivälle, ja kyseinen viikko kokonaisuudessaan muodostaa museon 50-vuotisjuhlavuoden kohokohdan.

Juhlavuoden ohjelmiston päälinjoja

Juhlavuoden kantavana teemana on identiteetti, jota käsitellään sekä näyttelyohjelmistossa että vuoden aikana erilaisissa tapahtumissa. Alkuvuonna identiteettiä käsitellään kansallisen ja paikallisen identiteetin rakentumisen kautta, kesällä keskitytään nykyhetkeen ja tulevaan, sekä kansainvälisyyteen ja taiteilijaidentiteettiin, joka rakentuu vuorovaikutuksessa tietyn ajan ja kulttuurin kanssa. Loppuvuonna keskiössä ovat minä suhteessa muihin, henkilökohtainen identiteetti sekä suvaitsevaisuus.

Museorakennuksen historia tulee olemaan yksi keskeinen lähtökohta, josta vuoden aikana katsotaan nykyhetkeä ja suunnataan kohti tulevaisuutta. Keskeisenä osana juhlavuotta on WAMin brändin kirkastaminen ja museon uusiutuva visuaalinen ilme. WAMin uusi ilme näkyy juhlavuoden aikana museon markkinoinnissa ja viestinnässä, myyntituotteissa ja juhlavuoden erikoisleivoksessa.

Vuoden aikana museon halutaan näkyvän kaupungissa ja kaupunkilaisten löytävän tiensä museoon. Tapahtumia toteutetaan myös museon seinien ulkopuolella, johdattelemassa kävijöitä museoon. Kaupungin taidekokoelma levittäytyy laajalle museon ulkopuolelle, ja julkisten taideteosten kokoelman huomioiminen on osa juhlavuotta. WAM on monella tapaa osa turkulaista identiteettiä, ja tätä halutaan korostaa. Huomioon otetaan etenkin lapset ja nuoret heille suunnattavalla julkista kaupunkitilaa koskevalla nettimateriaalilla, joka lähtee toisaalta ilmiöoppimisen periaatteista, mutta myös vahvasti nuorten omasta kuvakulttuurista.

Nimensä museolle antanutta taiteilija Wäinö Aaltosta muistetaan vuoden aikana. Hänen tuotantoaan esittelevän näyttelyn aikana vietetään 17.2. Wäinön nimipäivää ja 8.3. Wäinön syntymäpäivää, joka osuu samalla päivälle kansainvälisen naisten päivän kanssa ja tarjoaa mahdollisuuden nostaa esiin naiset Aaltosen elämässä. 17.9. juhlitaan museon avajaispäivää, jolloin Wäinö Aaltonen myös otetaan mukaan juhlinnan kohteeksi.

Vuosi 2016 valmistautumista juhlavuoteen ja ensimmäiset toimenpiteet

Vuonna 2016 valmistaudutaan juhlavuoden viettoon. Vuodelle 2016 jo myönnetty 10.000 € suurtuotantotuki kohdentuu toisaalta Wäinö Aaltoseen keskittyvään osuuteen ja toisaalta vuoden 2017 näyttelyiden suunnittelutyöhön. Suunnitelmien ja budjettien tarkennuttua vuodelle 2016 haetaan 13.500 € lisärahoitusosuutta.

Vuoden 2016 aikana tehdään suunnittelutyötä ja toimenpiteitä museon visuaalisen ilmeen uusimiseksi ja museon brändin kirkastamiseksi. Visuaalisen ilmeen uusiminen tapahtuu linjassa kaupungin graafisen ohjeistuksen kanssa.

Syksyllä WAMin aulassa sijaitseva Wäinö Aaltosen *Suomen neito* -veistos puhdistetaan ja konservoidaan museokävijöiden edessä. Konservointiprosessiin liittyen järjestetään kaksi yleisötapahtumaa, joissa kerrotaan Suomen neidosta, sen valmistumisesta ja merkitystasoista sekä kuullaan taidekonservaattorin työskentelystä. Konservointi ja siihen liittyvät yleisötilaisuudet tapahtuvat museon kaikille vapaassa aulatilassa, joten osallistuminen on vapaata kaikille kiinnostuneille.

Wäinö Aaltosen taidetta kartoittava juhlakirja julkistetaan vuoden 2016 lopussa.

Näyttely- ja tapahtumaohjelmisto vuonna 2017

Vuoden 2017 alussa juhlavuoden aloituksena museorakennuksen julkisivu herätetään eloon siihen toteutetun teoksen kautta. Tammikuussa museossa järjestetään osallistava yleisötapahtuma, joka pitää sisällään esityksiä, performansseja ja taideprojekteja, joilla virittäydytään juhlavuoden tunnelmiin.

Näyttelyohjelmiston aloittaa Suomen itsenäisyyden ajan murroskohtia Wäinö Aaltosen taiteen kautta peilaava näyttely Wäinö Aaltonen ja itsenäisyyden aika. Aaltosen keskeistä tuotantoa esittelevä kokonaisuus kontekstualisoidaan ajan kulttuuri- ja aatehistorisella materiaalilla. Näyttely problematisoi Suomi-kuvan ja suomalaisen identiteetin rakentamiseen käytettyä idealistista taiteen kuvastoa ja suurmies-ajattelua. Näyttelyn aikana järjestetään seminaaripäivä Wäinö Aaltosesta ja hänen tuotantotaan, *Studia Generalia* -luentosarja, kaksi perheviikonloppua sekä iltatapahtuma, jossa matkataan ajassa taaksepäin vuoteen 1917. Työpaja- ja kurssitoiminnassa keskitytään toisaalta kolmiulotteisuuteen ja toisaalta kansallisen identiteetin rakentamiseen.

Näkyvä osa Wäinö Aaltosen näyttelyä tulevat olemaan taiteilijan neljä Suomen eduskuntataloon toteuttamaa kullattua *Työ ja tulevaisuus* -sarjan alkuperäisveistosta. Eduskuntatalon remontin edetessä veistokset tullaan palauttamaan alkuperäisille paikoilleen Eduskunnan pääistuntosaliin. Näyttelyn aikana veistokset konservoidaan museon näyttelytiloissa, ja museoyleisö pääsee seuraamaan prosessia sekä keskustelemaan taidekonservaattorin kanssa. Erillisessä yleisötilaisuudessa kerrotaan veistoksista ja niiden taustoista sekä kuullaan konservointiprosessista.

Kesäkaudelle suunnitellaan kansainvälistä nykyaiteen näyttelyä. Tarkoitus on toteuttaa Jacob Hashimoton, merkittävän amerikkalaisjapanilaisen taiteilijan, vahvasti elämyksellinen, uusia ja WAMin tiloihin toteutettavia teoksia esittelevä näyttely. Näyttelyn aikana museokävijöillä on mahdollisuus tutustua taideteoksen installointiin. Installoinnin etenemistä striimataan suorana ja se on nähtävissä internetin lisäksi näyttöiltä Turun pääkirjastossa ja Suomi100 -ohjelmaan kuuluvassa Kansalaistilassa. Työpaja- ja kurssitoiminnassa pohditaan tilallisuutta sekä erilaisia kulttuurisia taustoja. Museossa järjestetään perheviikonloppu sekä kutsuvieraille suunnattu taiteilijatapaaminen ja verkostoitumistilaisuus.

Syksyksi on suunniteltu Kehonkuva-työnimellä nykyaiteilijoiden uusista teoksista kuratoitu näyttely, Syksyksi on suunniteltu näyttely Kehonkuva -työnimellä. Nykyaiteilijoiden uusista teoksista koostuvassa näyttelyssä käsitellään nykyaiteen keinoja tarkastella kehon kuvia ja ruumiillisuutta. Näyttelyssä analysoidaan nykyaiteen valitsemia kehoon liittyviä arvostuksia sekä hahmotetaan minäkuvan muodostumista länsimaisessa kulttuurissa. Näyttelyn yhteyteen on suunnitteilla Tom of Finlandin (Touko Laaksosen) tuotantoa esittelevä näyttely- ja tapahtumakokonaisuus, joka toimii vuoropuhelussa Kehonkuva-näyttelyn kanssa. Tom of Finlandin näyttelyosuus on ulkopuolisen yhteistyötahon tuotantoa. Näyttelyiden aikana järjestetään osallistavaa toimintaa, kohderyhmänä erityisesti nuoret ja nuoret aikuiset, joille suunnattuna toteutetaan tapahtumaviikonloppu. Työpaja- ja kurssitoiminnan lähtökohtana on kehollisuus ja moninaisuuden hyväksyminen.

Kesällä 2017 WAMin Ekoluodolle nousee kuvataiteilija Jasmin Anoschkinin monumentaalinen puuveistos *Bambitalo*, joka toimii näkyvänä ja vapaassa kaupunkitilassa olevana juhlakesän maamerkinä ja innovaattorina.

Juhlaviikko syksyllä 2017

Juhlaviikko ja juhlapäivä sunnuntaina 17.9.2017 muodostavat vuoden kohokohtan, Viikon verran juhlaa!. Viikon aikana järjestetään yleisötapahtumia, joissa paneudutaan museorakennukseen sekä museon ja kokoelmien historiaan. Varsinainen syntymäpäivä on Turun päivänä, jolloin yleisölle tarjotaan vapaa sisäänpääsy sekä kakukahvit. Lisäksi kutsuvieraille ja museon henkilökunnalle järjestetään juhlavastaanotto.

Yhteistyötoteutukset osana juhlavuotta

Tärkeä painopiste juhlavuoden aikana on yhteistyö. Ohjelmistoa toteutetaan useiden muiden toimijoiden kanssa ja sisältöjen osalta haetaan uudenlaisia avauksia.

Wäinö Aaltosen tuotantoa esittelevän näyttelyn aikana on tarkoitus toteuttaa Turun kaupunginkirjastoon Wäinö Aaltosen henkilökohtaista kirjastoa esittelevä kirjanäyttely. Aaltonen keräsi elämänsä aikana 8000 niteen kirjaston. Hartaan bibliofiilin kiinnostuksen kohteina olivat taidekirjallisuuden lisäksi laajemmin suomalainen ja ulkomainen kauno- ja tietokirjallisuus.

Tärkeä yhteistyötaho on Turun filharmoninen orkesteri, jonka kanssa yhteistyössä toteutetaan neljän konsertin kamarimusiikkisarja, jossa keskitytään musiikin ja kuvataiteen yhteisiin rajapintoihin. Wäinö Aaltosen juhlanäyttelyn yhteyteen toteutetaan kaksi kamarimusiikkikonserttia. Toisessa keskitytään monumentaaliseen ja herooiseen kansallistunnetta kuvaavaan musiikkiin ja toisessa Wäinö Aaltosen omaehtoiseen suhteeseen musiikin, musiikkiaiheisiin veistoksiin ja teoksiin. Molemmissa konserteissa on tarkoitus tarkastella myös turkulaisen säveltaiteen vaiheita ja Wäinö Aaltosen aikalaisten sävellyksiä. Kesällä esille tulevan Jacob Hashimoton näyttelyn yhteyteen suunnitellaan konsertti japanilaisten säveltäjien ympärille. Esille tuodaan mm. Toru Takemitsun kamarimusiikkituotantoa. Takemitsun sävellystuotanto on erittäin visuaalista ja luo yhtymäkohtia Hashimoton tilallisiin taideteoksiin. Kehonkuva-näyttelyn yhteyteen syksyksi 2017 on suunniteltu suomalaista ja amerikkalaista nykymusiikkia esittelevä konserttiohjelma, jossa tutustutaan Sibeliuksen Akatemiassakin opiskelleen, Kaarinasta kotoisin olevan Touko Laaksosen musiikilliseen profiiliin ja musiikin rooliin hänen taideteoksissaan.

Lasten ja nuorten viikonloppujen aikana esiintymässä ja osana työpajatoimintaa on eri taiteenlajien edustajia ja luentosarjassa ja seminaarissa kuullaan eri alojen asiantuntijoita. Turkulaisille tarjotaan Suomi100 -ohjelmaan kuuluvassa Kansalaistilassa toteutettavien ideointipajojen kautta mahdollisuuksia osallistua museotoiminnan kehittämiseen. Kansalaistila tarjoaa juhlavuoden aikana satelliitin, jonne WAMin juhlaohjelmaa voidaan laajentaa osallistaen kansalaisia, jotka muuten eivät ole museoiden vakiokävijöitä. Juhlaviikon aikana WAMissa järjestetään sekä suurelle yleisölle avoimia tilaisuuksia että sidosryhmille tarkoitettuja kutsutilaisuuksia. Juhlavuoden ohjelmisto rakennetaan yhteistyössä WAMissa toimivan valokuvakeskus Perin kanssa, ja WAM 50 v. linkittyy heidän itsenäisyyden juhlavuoden 2017 ohjelmistonsa kanssa.

WAM 50 v. -suurtuotannon tarkoituksena ei ole pelkästään luoda näkymää Turun kaupungin taidemuseon Wäinö Aaltosen museon menneisiin vuosikymmeniin tai itsenäisyyden juhlavuoteen. Juhlavuoden päätavoitteena on toteuttaa museon kaikkien aikojen paras toimintavuosi sekä yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa kaikkien turkulaisten kanssa löytää uusia avauksia ja suuntaviivoja museon tuleville vuosikymmenille.

Toimenpiteet 2016 ja kustannusarvio

Kustannusarvion erittely	yhteensä
Matka- ja majoituskustannukset - taiteilijan matkat New York – Turku – New York, yht 1.300 e - 3:n hlön (taiteilija, 2 assistenttia) matka New York – Tku – New York, yht 3.900 € - 2:n hlön (taiteilija ja assistentti) matka Verona - Hki – Tku - Verona, 960 e x 2, yht 1.920 € - taiteilijan ja assistenttien yöpyminen Turussa, päivärahat, yht. 1.200 e - Wäinö Aaltonen -näyttelyn valmistelu- ja teoslainamatkat ja päivärahat Suomessa, yht. 660 € - Tom of Finland –näyttelyn suunnittelumatka Englantiin, matkakulut, yöpyminen, päivärahat, yht 780 €	9.760 €€
Suomen Neito –veistoksen konservointi, siihen liittyvä oheisohjelma - konservointimateriaalit 300 € - oheisohjelman materiaalit 200 €	500 €
Wäinö Aaltonen julkaisu - artikkelipalkkiot, yht 2.185 € - painatuskustannukset, 8.500 € - käännökset, 4.000 € - graafikon taittotyö, 5.820 € - kuvaostot, 800 € - tekijänoikeusmaksut Kuvastolle, 1.870 €	23.175 €
Mainostoimistoyhteistyö ja ennakkomarkkinointi - visuaalisen ilmeen uudistamisen suunnittelu ja brändäys 7.000 € - ennakkomarkkinointimateriaalit 4.000 €	11.000 €
WAMin julkisivuun toteutettavan teoksen tuotantokustannukset	3.000 €
YHTEENSÄ	47.435 €

Ohjelmisto 2017 ja kustannusarvio

Ohjelmisto ja kustannusarvion erittely	yhteensä
Vuoden aloitus: - museon julkisivuun toteutettavan esitystekniikka, 2.300 € - yleisötapahtuman järjestämiskustannukset, 1.100 €	3.300 €
Wäinö Aaltosen näyttely: Näyttely, 31.700 € - kuljetukset - kuriirien matkakustannukset - teoskuvamateriaalien kustannukset - näyttelyrakenteet, maalit ja teippaukset - käännöskustannukset - salitekstipainatukset - esitystekniikan kustannukset - avajaiskutsun painatus, postitus - mainoslakana - avajaistilaisuus, edustus - avajajan matkakustannukset ja hotellimajoitus Näyttelyn aikana: Konsertit, 3.000 € (TFO) Kirjanäyttely, 2.800 € (Pääkirjasto) Kaksi perheviikonloppua, yht 2.200 € Iltatapahtuma vuoden 1917 tunnelmissa, 800 €	43.700 €

<p>Työpaja- ja kurssitoiminta, 800 € Studia Generalia -luentosarja, 1.200 € Seminaaripäivän kustannukset, 1.500 € Työ ja tulevaisuus –sarjan veistosten konservointi ja yleisötapahtuma, 500 €</p>	
<p>Jacob Hashimoton näyttely: Näyttely, 55.000 € - kuljetukset - näyttelyrakenteet, maalit - käännökset - salitekstipainatukset - materiaalikustannukset - avajaiskutsun painatus, postitus - mainoslakana - taiteilijan ja assistenttien majoitukset - avajaistilaisuus, edustus Näyttelyn aikana: Konsertit, 3.000 € (TFO) Lasten viikonloppu, 1.100 € Installoinnin striimaus, 600 € Avoimet työpajat, 600 €</p>	60.300 €
<p>Jasmin Anoschkin Bambitalo (ei vielä lopullisesti varmistunut): Ekoluodolle toteuttava ulkoteos, 900 € - esillepanoon liittyvät materiaalikustannukset - käännökset Teoksen toteutus on riippuvainen taiteilijan teosta varten saamasta rahoituksesta.</p>	900 €
<p>Taiteiden yö: - avoin työpaja, 250 € - yleisöopastukset, 300 € - poikkitaiteellista koettavaa taideaikuisille, 1.200 €</p>	1.750 €
<p>Kehonkuva ja Tom of Finland: Näyttely, 26.000 € - kuljetukset - näyttelyrakenteet, maalit ja teippaukset - käännökset - salitekstipainatukset - esitystekniikan kustannukset - avajaiskutsun painatus, postitus - mainoslakana - avajaistilaisuus, edustus Konsertit, 4.000 € (TFO) Nuorten ja nuorten aikuisten tapahtumaviikonloppu, 1.300 € Työpaja- ja kurssitoiminta, 1.100 €</p>	32.400 €
<p>Materiaalipaketti: - nettimateriaalin kuvien käyttökorvaukset, 250 €</p>	250 €
<p>Turun päivä ja Viikon verran juhlaa! ohjelma avointa ohjelmaa, 600 € kutsuvierastilaisuudet, 2.500 € Turun päivän kahvitarjoilu, 1.700 €</p>	4.800 €
<p>Unelmien museo Tapahtumapaikkana Kansalaistila, sis mm. kansalaistyöpajan tulevaisuuden museon ideoimiseksi, sidosryhmätyöpaja museosisällöistä: - palkkiot, 1.400 € - materiaalit 900 €</p>	2.300 €
<p>Tiedotus ja markkinointi: - tiedotustilaisuuksien tarjoilu, 400 € - esitemateriaalit, 1.300 € - markkinointi 38.000 €</p>	39.700 €

YHTEENSÄ	189.400 €
-----------------	------------------

Kustannukset vuodelle 2016 ovat ohjelman ja budjetin tarkentuessa laskettu yhteensä 47.435 € (ei sis. henkilöstökustannuksia). Vuodelle 2016 on aiemmalla päätöksellä myönnetty 10.000 € suurtuotantomäärärahaa. Budjetin tarkentumisen myötä on noussut tarve hakea **13.500 € lisärahoitusta** suurtuotantomäärärahasta.

Kustannukset juhlavuodelle 2017 ovat yhteensä 189.400 € (ei sis. henkilöstökustannuksia), josta **haettavan avustuksen osuus 115.000 €**

Haettavasta määrärahasta Turun filharmonisen orkesterin osuus on 10.000 € ja Turun kaupunginkirjastoon toteutettavan kirjanäyttelyn osuus on 2.800 €

Museopalvelut hakee suurtuotantomäärärahaa WAM 50 v. juhlavuodelle ja sen valmisteluun:

Vuosi 2016: 13.500 €

Vuosi 2017: 115.000 €